N:o 47.

Ank. till Riksd. Kansli den 7 April 1870, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition angående förnyadt förslag till aflöningsstat och till stater å öfriga utgifter och omkostnader vid tullverket för år 1871.

(2:dra U. A.)

Det utaf Kongl. Maj:t genom nådig Proposition den 12 Februari 1869 till sednast församlade Riksdags pröfning öfverlemnade förslag till framtida reglering af tullverkets aflöningsstat äfvensom af dess öfriga utgifts- och omkostnadsstater blef, jemlikt Riksdagens underdåniga skrifvelse den 13 Maj nämnda år, med vissa förändringar godkändt att gälla endast för innevarande år; i följd hvaraf och med anledning af innehållet utaf berörda skrifvelse Kongl. Maj:t nu under den 11 sistlidne Februari till Riksdagen aflåtit särskild nådig Proposition (N:o 26) med förnyadt förslag till aflöningsstat och till stater å öfriga utgifter och omkostnader vid tullverket för år 1871.

Uti förberörda underdåniga skrifvelse af den 13 Maj 1869 anfördes bland annat, hurusom Riksdagen af angifna skäl icke kunnat bifalla Kongl. Maj:ts nådiga förslag om bibehållande af distriktchefsbefattningarne, utan för sin del beslutat, att samtliga dessa embeten, jemte dervid anställda expeditioner, borde vid slutet af år 1869 indragas, äfvensom att Riksdagen för den tjensteman, som af Kongl. Maj:t kunde blifva förordnad att utöfva högsta befälet öfver den yttre tullbevakningen i Skåne, i staten uppfört en summa af 6,000 R:dr, att utgå med 3,500 R:dr såsom lön, 1,500 R:dr såsom tjenstgöringspenningar och 1,000 R:dr såsom ersättning för resekostnader; och anhöll i sammanhang dermed Riksdagen, att Kongl. Maj:t täcktes till näst sammanträdande Riksdag afgifva förslag i fråga om de belopp, som ansågos böra nuvarande innehafvarne af samtliga de indragna tjensterna å indragningsstat tillkomma.

I afseende på förslaget till normalstat hade Riksdagen, som förmälte sig vid granskningen af nämnda förslag, icke hafva tillika kunnat ingå i pröfning af

alla förslagets detaljer, enär Riksdagen icke om affärsrörelsen och deraf beroende förtullnings- och bevakningsförhållanden egde den noggranna kännedom, som erfordrades för att rätt bedöma, huru många tjenstemän af olika grader och löneklasser, som kunde vid hvarje särskild station vara erforderliga, af sådan anledning ansett sig icke böra inlåta sig på ett specifikt bestämmande af personalstat för hvarje särskild tullstation, helst många på allmänna rörelsen inverkande förhållanden nödvändigtvis framkallade täta vexlingar i behofvet af förtullnings- och bevakningspersonal, hvilka gjorde det olämpligt att för denna personal fastställa en normalstat i den mening, att tjenstemän och betjening vid hvarje tullplats derigenom skulle till antalet bestämmas. Ordnandet af dessa förhållanden, bestämmandet af den tillökning i personal, som vid den ena stationen kunde erfordras, under det att vid en annan en minskning kunde ega rum, hade synts Riksdagen böra åt Kongl. Maj:t öfverlemnas, sedan aflöningsbeloppen för de särskilda tjenstegraderna blifvit bestämda och ett anslag för aflöning åt förtullnings- och bevakningspersonalen af Riksdagen till beloppet fastställdt.

För ett sådant bestämmande af aflöningen åt nämnda personal hade Riksdagen emellertid af flera angifna skäl icke ansett den sednast af Kongl. Maj:t framlagda normalstaten kunna tagas till grund; och då vid sådant förhållande det icke synts Riksdagen lämpligt, att den delen af normalstaten, som afsåge General-tullstyrelsens aflöning, då till särskild pröfning företoges, anhöll i underdånighet Riksdagen, att Kongl. Maj:t behagade låta det ifrågavarande förslaget undergå ytterligare granskning i ändamål att en mot 1868 års stat förhöjd kostnad för förtullnings- och bevakningspersonalens aflönande måtte, så vidt möjligt vore, undvikas — att lönerna måtte jemnare ordnas inom hvarje tjenstegrad och aflöningen i öfrigt genom tjenstgöringspenningar afpassas efter göromålens mängd och beskaffenhet — samt ålderstillägget, der sådant gifves, i allmänhet tilläggas tjenstgöringspenningarne.

Hvad anginge pensionsväsendet, förekomme, att vilkoren, hvarunder tullverkets personal egde undfå pension, icke öfverensstämde med dem, såsom voro gällande för öfrige civile tjenstemäns pensionering. Enligt äldre stadganden voro dessa sednare i allmänhet till pension berättigade, då de antingen vid 70 års ålder tillbragt minst 30 år i oafbruten tjenst, eller vid 65 års ålder och vid pass 40 års tjenstetid styrkt sig vara till helsan försvagade. De vid tullverket anställde embets- och tjenstemän samt betjente voro deremot, enligt särskilda nådiga föreskrifter, berättigade *dels* till hel pension, motsvarande hela ordinarie lönebeloppet, då de i och för tjensten blifvit genom yttre våld eller andra styrkta olyckstillfälligheter skadade till lemmar och helsa och dymedelst befunnos oförmögne till vidare tjenstgöring samt då de, efter redlig och trogen tjenst, i sammanräknade 30 års tid, hunnit öfver 60 års ålder, och *dels*, under vissa vilkor, till tre fjerdedels, half eller en fjerdedels pension vid lägre lefnadsår och kortare tjenstetid.

Och om än det icke kunde bestridas, att åtskilliga befattningar vid tullverket voro af beskaffenhet att påkalla kroppansträngningar, som föranleda en lägre pensionsålder, ansåge likväl Riksdagen å andra sidan göromålen vid många tjenster vara alldeles likartade med dem, som åligga öfrige civile tjenstemän, hvarföre det syntes Riksdagen vara både rättvist och billigt, att pensionsvilkoren för tullstatens personal bragtes till öfverensstämmelse med de allmänna stadgandena i detta hänseende, der ej särskilda förhållanden påkallade undantag.

Riksdagen hade derföre beslutat, att de tjenstemän, som genom tillämpning af den nya normalstaten erhöllo ökad aflöning, äfvensom de, hvilka hädanefter i tullverkets tjenst antogos eller befordrades, icke skulle åtnjuta pensionsrätt efter

andra grunder i afseende på lefnadsålder och tjenstetid, än dem, som för rikets civile tjenstemän i allmänhet voro stadgade, dock med underdånig anhållan tillika att, om i särskilda fall andra vilkor för pensionsrätt kunde finnas erforderliga, Kongl. Maj:t täcktes derom till Riksdagen framställa nådigt förslag.

Med anledning slutligen deraf, att Kongl. Maj:t, uppå General-tullstyrelsens hemställan, i sin till förra riksdagen aflåtna Proposition om normalstat för tullverket, såsom förslagsanslag till pensionsstaterna för aflidne tjenstemäns och betjentes i fattigdom efterlemnade enkor och barn, beräknat ett belopp af 30,000 Riksdaler, erinrade Riksdagen, att, då pensionsvilkoren icke varit föremål för dess bedömande, och det äskade beloppet, vid jemförelse med tjenstemännens antal, otvifvelaktigt vore högre, än som motsvarade det anslag, hvilket af statsmedel utginge till Civilstatens pensionskassa för pensionering af deri delaktiga tjensteinnehafvares enkor och barn, förevarande anslag syntes böra inom det uppgifna beloppet begränsas, hvadan Riksdagen till Kongl. Maj:ts disposition för pensionering utaf aflidne tjenstemäns och betjentes vid tullverket i fattigdom efterlemnade enkor och barn anvisade såsom bestämdt anslag ett belopp af 30,000 R:dr.

Uti den nådiga Propositionen är meddeladt, hurusom Kongl. Maj:t, som, efter att hafva inhemtat General-tullstyrelsens yttrande (se pag. 18—24 i den Kongl. Propositionen), den 23 Juli nästlidna år till pröfning förehaft frågan om indragning af distriktschefs-embetena, dervid visserligen funnit, att nämnda embeten väl motsvarat sin bestämmelse och således — med undantag af distriktchefsembetet i sydöstra distriktet, om hvars indragning Kongl. Maj:t redan den 24 Januari 1868 meddelat nådigt förordnande — lämpligen kunnat till det allmännas gagn bibehållas. Men då utan tvifvel sådana anordningar kunde vidtagas, hvarigenom de hufvudsakliga bestyr, som tillhörde nämnda embeten, blefve under annan lämplig form vederbörligen tillgodosedda, ville Kongl. Maj:t icke motsätta sig utförandet af Riksdagens beslut, hvadan Kongl. Maj:t i nåder förklarat sig biträda Riksdagens åsigt om att distriktchefs-embetena jemväl i södra och vestra distrikten kunde med dervid anställda expeditioner indragas, likväl under förbehåll af vidtagande utaf vissa uti General-tullstyrelsens omförmälda utlåtande föreslagna anordningar.

Beträffande nu dessa anordningar, så hade Kongl. Maj:t, hvad anginge södra distriktet, funnit den af Riksdagen beslutade nya befälsbefattningen för yttre tullbevakningen i Skåne vara lämplig att i afseende på tillsynen öfver samma bevakning träda i distriktchefs-embetets ställe och således böra tillsättas, när en gång berörda embete indroges. Men då denna nya befattning icke i afseende å den sammanhållning emellan den rörliga och fasta tullpersonalen i distriktet, som genom det öfver båda dessa slag af personal ställda distriktchefs-embetet åstadkommits, kunde i och för sig fullt ersätta samma embete, så hade Kongl. Maj:t anbefallt General-tullstyrelsen att upprätta och till Kongl. Maj:t inkomma med förslag till instruktion för den nya befälsbefattningen och i sammanhang dermed afgifva förslag till de föreskrifter, som kunde finnas erforderliga för att i möjligaste måtto bereda samverkan emellan ifrågavarande nya befattning och öfriga tulladministrationer i Skåne; hvarjemte Kongl. Maj:t, i fråga om de för den nya befattningen af Riksdagen bestämda aflöningsvilkor, gillat den af General-tullstyrelsen uppå angifna grunder uttalade åsigt om lämpligheten af att det för befattningen uppförda fasta resekostnadsanslag utbyttes emot ersättning för resekostnader enligt resereglementet.

Vidkommande åter vestra distriktet, i afseende hvarå Riksdagen synts hafva antagit, att distriktchefs-embetet derstädes kunde indragas utan att erfordra någon slags ersättning, så hade Kongl. Maj:t ingalunda kunnat dela ett sådant antagande med afseende på det af General-tullstyrelsen framhållna och äfven efter Kongl. Maj:ts tanke oeftergifliga behofvet af en på stället kontrollerande och ledande samt för det hela ansvarig styresman öfver de särskilda afdelningarne af den vigtiga tullförvaltningen i Göteborg. I fråga om en sådan styresmannabefattnings organiserande efter distriktchefs-embetets indragning hade Kongl. Maj:t funnit den af General-tullstyrelsen uttrycka tanke att möjligen en dylik befattning skulle lämpligen kunna uppdragas åt någon af de särskilda tullafdelningarnes chefer, som skulle utöfva densamma gemensamt med sin egen tjenst, vara förtjent af nådig uppmärksamhet, särdeles som endast genom en anordning i sådan riktning någon större besparing i kostnaden för styresmannens aflöning kunde beredas, hvarföre Kongl. Maj:t också anbefallt General-tullstyrelsen att inkomma med ett närmare förslag så väl till den antydda nya organisationen, som till de instruktioner, hvilka i sammanhang dermed borde vinna tillämpning.

I fråga dernäst om tidpunkten, då förändringen lämpligen kunde träda i verket hade Kongl. Maj:t icke funnit skäl att biträda Riksdagens för dess del yttrade åsigt, att distriktchefs-embetena borde jemte dervid anställda expeditioner indragas redan vid slutet af sistlidna år; ty utom det att, innan den hittills begagnade organisationen afskaffades, det måste vara fullständigt bestämdt hvad som skulle träda i dess ställe, och således icke allenast de nya instruktioner och föreskrifter fastställda, som i följd af förändringen påkallades, utan ock medel anvisade till de utgifter, som utöfver den af Riksdagen redan beviljade aflöningen för den nya befälsbefattningen i Skåne erfordrades för de nya anordningarnes genomförande, förekomme åtskilliga andra omständigheter, som gjorde det omöjligt eller åtminstone olämpligt att verkställa distriktschefs-embetenas indragning redan vid den af Riksdagen angifna tidpunkt. Först och främst hade Kongl. Maj:t i fråga om distriktchefsembetet i sydöstra distriktet redan förordnat, att berörda embete skulle indragas vid nuvarande innehafvares afgång, och i detta en gång meddelade nådiga förordnande hade Kongl. Maj:t funnit någon ändring icke böra ega rum. Samma förfaringssätt i afseende på indragning af till upphörande bestämda tjenster hade ock af Kongl. Maj:t godkänts i fråga om mångfaldiga andra tjenster vid tullverket, som under de sednare åren blifvit till indragning bestämda, och Riksdagen hade åt ett sådant förfaringssätt lemnat sitt godkännande genom anvisande på öfvergångsstat af oförminskade aflöningsförmåner åt innehafvarne af dylika till indragning afsedda tjenster. Det skulle vid sådant förhållande vara mindre följdriktigt att i fråga om distriktchefs-embetena iakttaga ett annat förfarande. Dessutom kunde det icke billigtvis ifrågasättas, att nuvarande innehafvare af distriktchefs-embetena i södra och vestra distrikten, af hvilka den sistnämnde blifvit utan något förbehåll utnämnd till sitt embete och dervid tillförsäkrats rätt att åtnjuta dermed förenade lön och öfriga förmåner, skulle lemna sina befattningar, innan det ens blifvit bestämdt hvad de derefter för sin återstående lifstid skulle ega att å pensions- eller indragningsstat påräkna. Och slutligen hade det synts Kongl. Maj:t icke heller ur sparsamhetssynpunkt riktigt att till indragningsstat öfverföra embetsmän, som ännu voro i full arbetskraft, och i stället uppdraga deras åligganden åt nya befattningar, för hvilka nya löner måste anvisas. På grund af alla dessa omständigheter hade Kongl. Maj:t funnit sig icke kunna godkänna Riksdagens beslut om verkställande redan vid 1869 års slut af distriktchefs-embetenas indragning, utan förklarat sig vilja framdeles

taga denna fråga i förnyadt nådigt öfvervägande, sedan icke allenast de nya anordningar, hvilka, på sätt Kongl. Maj:t yttrat, vid dessa embetens indragning måste träffas, blifvit slutligen vidtagna, utan äfven vore bestämdt hvad som borde innehafvarne af ifrågavarande tjenster tillkomma på indragningsstat, i händelse dessa tjenster indroges före nuvarande innehafvares afgång, och hvarom Kongl. Maj:t anbefallt General-tullstyrelsen att med särskildt förslag inkomma.

Beträffande de vid distriktchefernas expeditioner anställde tjenstemän och betjente, hade Kongl. Maj:t i afseende på tidpunkten för indragning af deras befattningar, funnit någon annan bestämmelse icke lämpligen böra meddelas, än att samma befattningar skulle upphöra samtidigt med det distriktchefs-embete, vid hvilket de hvar för sig voro anställde.

Jemte åberopande af hvad sålunda i afseende å distriktchefs-embetena förekommit, är i den nådiga Propositionen vidare andraget, att Kongl. Maj:t, som således redan fattat beslut derom, att samtliga distriktchefs-embetena med dertill hörande expeditioner skulle indragas och i afseende å tiden för tillämpning af detta beslut, så vidt det anginge distriktchefs-embetet i sydöstra distriktet, tillika och förr än tullverkets stater underkastades Riksdagens pröfning, till efterrättelse äfven för sistnämnda embetes innehafvare förordnat, att indragningen skulle ega rum vid hans afgång, icke kunde derutinnan medgifva någon förändring; och ehuru Kongl. Maj:t vore villig att i öfriga, ännu öppna frågor om tiden för indragningen af distriktchefs-embetena i vestra och södra distrikten tillmötesgå Riksdagens uttryckta önskan, att dessa indragningar, så snart lämpligen ske kunde, måtte vinna tillämpning, samt Kongl. Maj:t i sådan afsigt låtit General-tullstyrelsen afgifva förslag till ordnande och upprätthållande på annat lämpligt sätt af de tjensteåligganden, hvilka tillhörde sistnämnda tvänne distriktchefs-embeten och icke kunde utan verklig skada för förvaltningens handhafvande åsidosättas, hvilka förslag, sådana de i den nådiga Propositionen (pag. 27—32) funnos omförmälda, Kongl. Maj:t för sin del gillade och till Riksdagens pröfning i afseende å de dermed förknippade utgifter öfverlemnade, funne Kongl. Maj:t likväl, att ifrågavarande embetens indragning icke i något fall bort vidtagas förr, än nödiga medel till nyssnämnda utgifters bestridande blifvit anvisade och tillika blifvit bestämdt beloppet af den pension, som vid ena eller andra embetets indragning skulle dess nuvarande innehafvare tillkomma; ty om än, med afseende å det allmänna vilkor, hvarunder tullverkets tjenstemän voro i Statens tjenst anställde, eller att de vid uppnådd pensionsålder samt då befunnen oförmåga att vidare sköta tjensten och äfven derförinnan, i händelse af förverkadt förtroende, kunde i förra fallet med, och i det sednare utan pension, emot sin egen vilja och utan ransakning och dom från innehafvande befattning entledigas, det vore det allmännas juridiska rätt att emot dem förfara annorlunda, än lagarne i afseende å oafsättlige tjenstemän bestämde, kunde likväl ett sådant bruk af den Kongl. Maj:t förbehållna rätt, att de ifrågavarande tjenstemännen derigenom tillskyndades ett oförskyldt och obilligt lidande, för beredande af skyndsammare tillfälle till en nödig ansedd förändrad organisation, desto mindre hafva varit af förra Riksdagen åsyftat, som Riksdagen fast heldre ställt beslutet om distriktchefs-embetenas indragning i sammanhang med uttrycklig begäran om särskildt förslag till de nuvarande distriktchefernas pensionering. Huru än en sådan utan tjenstemannens förvållande åtvungen pensionering med mindre belopp än de vid anställningen tillförsäkrade löneförmåner blefve ordnad, ledde alltid åtgärden till en i viss mån ensidig rubbning af det ingångna aftalet, så vida detta icke tillika inneburit något förbehåll, som till en dylik åtgärd berättigade. Ett sådant förbe-

håll åter kunde med något skäl anses innefattadt i det vilkor hvarunder nuvarande distrikt-chefen i södra tulldistriktet erhållit Kongl. Maj:ts fullmakt å sin beställning, nemligen att han skulle vara underkastad den framtida reglering af embetet tillkommande åligganden och löneförmåner, som kunde varda bestämd. I den mycket äldre fullmakten för distrikt-chefen i vestra distriktet förekomme deremot icke något dylikt vilkor. Men utom denna väsendtliga skiljaktighet i sjelfva tjensteaftalets beskaffenhet förekommo dessutom andra olikheter, hvilka vid frågor af förevarande art tvifvelsutan borde tagas i betraktande, nemligen dels den, att, under det distriktchefs-embetet i södra distriktet skulle ersättas med en tjenst, som erhölle ett hufvudsakligen olika syfte, eller åtminstone företrädesvis toge i anspråk blott *en*, men starkt utpräglad del af det förra distriktchefs-embetets verksamhetssfer, så skulle deremot distriktchefs-embetets i vestra distriktet hufvudsakligaste och vigtigaste åligganden äfven genom den nya organisationen fortfarande uppehållas, dels ock den, som innefattas i personernas eget förhållande till den förvaltningsgren, från hvilken det är i fråga att dem skilja. Utan att i detta hänseende på något sätt förringa värdet af nuvarande distrikt-chefens i södra distriktet ådagalagda redbarhet, skicklighet och nit under den jemförelsevis korta tid han varit vid tullverket anställd, kunde och borde det likväl icke lemnas utan särskildt afseende, att nuvarande distrikt-chefen i vestra distriktet under en lång och oafbruten anställning i tullverkets tjenst på ett synnerligen förtjenstfullt sätt uppfyllt sina åligganden och ännu vid sin framskridna ålder gjorde sig väl förtjent af det vitsord General-tullstyrelsen i sitt förut omförmälda utlåtande (pag. 32) angående honom uttalat.

I betraktande af alla dessa förhållanden funne Kongl. Maj:t sig kunna medgifva, att indragning af distriktchefs-embetet i södra distriktet måtte vid innevarande års utgång verkställas, och att den nya organisationen af befälhafvarebefattningen för kustbevakningen i Skåne, äfvensom de förändrade bestämmelser angående dervarande tullfiskals åligganden och aflöning, hvarom General-tullstyrelsen framställt förslag, skulle från samma tid träda i kraft, under förutsättning och vilkor att nuvarande innehafvaren af nämnda distriktchefs-embete, såsom Kongl. Maj:t i sammanhang dermed föreslagit, för sin återstående lifstid tillades en mot hans nuvarande ordinarie lön svarande pension af 4,000 Riksdaler; hvaremot Kongl. Maj:t icke kunde bifalla, att indragningen af distriktchefs-embetet i vestra distriktet och tillämpningen af de nya anordningar, hvilka i sammanhang dermed borde inträda, måtte ega rum förr, än vid nuvarande innehafvares af nyssnämnda distriktchefsembete afgång eller frivilliga öfvergång på indragningsstat.

General-tullstyrelsens af Kongl. Maj:t åberopade förslag till förändrade bestämmelser angående tullfiskalens i Skåne åligganden och aflöning afsåg, att åt denne tjensteman, i hvars åliggande att vid samtliga stadsdomstolarne inom provinsen bevaka och utföra tullverkets vid dem anhängiga mål, hvartill den trägnare tjenstgöringen vid dervarande tullkammare icke kunde anses lemna desses föreståndare tillräcklig ledighet, någon inskränkning ej borde göras, äfven skulle uppdragas att efter distriktchefen öfvertaga skyldigheten att minst en gång i hvarje qvartal verkställa inventering å tullkamrarne, samt att, hvad särskildt angick tullkammaren i Malmö, der tullfiskalen är och skulle blifva stationerad, tullkassan derstädes minst en gång i hvarje vecka inventera; och skulle i följd af denna tillökning i göromål bemälde tullfiskals aflöning, som nu utgöres af ordinarie lön å 1,200 R:dr, förhöjas till 2,000 R:dr, deraf 1,600 R:dr lön och 400 R:dr tjenstgöringspenningar; varande i sammanhang dermed föreslaget att befälhafvaren för kust-

bevakningen skulle, jemte den af Riksdagen redan bestämda aflöning 5,000 R:dr, deraf 3,500 R:dr såsom lön och 1,500 R:dr i tjenstgöringspenningar, erhålla i stället för fast resepenningeanslag af 1,000 R:dr, ersättning för resekostnader efter 6:te klassen af gällande resereglemente.

Beträffande åter styresmannabefattningen i Göteborg, hvilken, såsom ofvan är antydt, skulle uppdragas åt någon bland cheferna för de på platsen varande tullförvaltningsafdelningar, innehöll General-tullstyrelsens förslag, att detta uppdrag, hvilket komme att af Kongl. Maj:t, hvarje gång för en tid af fem år, i nåder meddelas, skulle, enligt de allmänna grunder till instruktion General-tullstyrelsen (pag. 28) framställt, omfatta hufvudsakligen de åligganden, som i afseende å tullförvaltningen i Göteborg nu tillhöra distriktchefen, med undantag af den egentliga kontrollen öfver uppbörden derstädes, hvilken kontroll samtliga afdelningscheferna, såsom sjelfve debiterande och redovisande, måste vara jäfvige att utöfva. Detta bestyr borde derföre såsom ett stadigvarande åliggande åt tullfiskalen på platsen uppdragas. Såsom årlig godtgörelse för den tillökning i maktpåliggande och ansvarsfulla göromål, som sålunda skulle dessa tjenstemän påläggas, ansåg General-tullstyrelsen följande belopp erforderliga, nemligen för styresmannen, hvilken skulle benämnas tulldirektör, 2,500 R:dr i form helt och hållet af särskildt tjenstgöringspenningeanslag, innefattande jemväl ersättning för det skrifbiträde, hvaraf tulldirektören, såsom sådan, kunde vara i behof, samt för tullfiskalen en förhöjning af 800 R:dr, så att han, som enligt 1868 års stat åtnjuter i lön 1,200 R:dr och i tjenstgöringspenningar 600 R:dr, i stället erhölle i lön 1,600 R:dr och i tjenstgöringspenningar 1,000 R:dr. I fråga åter om den lön, som, i händelse af distriktchefens i vestra distriktet frivilliga afgång, borde honom å indragningsstat tillkomma, ansåge General-tullstyrelsen af anförda skäl (pag. 31 och 32) densamma böra till ett belopp af 5,000 R:dr bestämmas.

Emot hvad Kongl. Maj:t, angående indragning af distriktchefs-embetet i södra distriktet äfvensom i fråga om den nya organisationen af befälhafvarebefattningen för kustbevakningen i Skåne samt om dervarande tullfiskals förändrade åligganden och aflöning, anfört och föreslagit, har Utskottet icke funnit anledning till anmärkning. De af General-tullstyrelsen angifna skäl för reseersättningens bestämmande efter resereglementet i stället för fast resepenningeanslag synas Utskottet väl förtjenta af uppmärksamhet, helst denna ersättning enligt 6:te klassen af reglementet ingalunda kan anses öfverstiga den verkliga kostnaden; och då den distriktchefen i södra distriktet nu åliggande kontroll öfver uppbörden måste, vid nämnda embetes indragning, på någon annan tjensteman öfverflyttas, synes Kongl. Maj:ts förslag, att åt tullfiskalen uppdraga detta bestyr, icke kunna annat än bifallas, likasom den aflöningsförhöjning, som i sammanhang dermed blifvit för tullfiskalen ifrågasatt, icke torde kunna anses för högt beräknad. I afseende å den för distriktchefen föreslagna pension får Utskottet erinra, att denne tjensteman för närvarande åtnjuter i lön 4,000 R:dr och i tjenstgöringspenningar 3,500 R:dr, eller tillhopa 7,500 R:dr, och att han således bör anses vara, vid tjenstens indragning, till den föreslagna pensionen af 4,000 R:dr berättigad.

I afseende åter å distriktchefs-embetet i Göteborg har hos Utskottet tvekan uppstått, huruvida den organisation, som, enligt General-tullstyrelsens förslag, skulle, vid nuvarande distriktchefens afgång, i stället för nämnda embete anordnas, må kunna anses fullt lämplig och tillfyllestgörande. Beträffande uppbördskontrollens öfverlåtande åt tullfiskalen synes väl något väsentligt ej vara att anmärka, men deremot förefaller det mer än tvifvelaktigt, om en afdelningschef, hvilken,

med bibehållande af egen befattning, endast för en kortare tid erhölle förmanskap öfver sina kamrater, skulle kunna med den sjelfständighet och den kraft, som för ändamålets vinnande äro nödiga, öfvertaga ledningen af en sådan vidlyftig förvaltning, som den ifrågavarande. Utskottet får alltså hemställa,

1:o) att Kongl. Maj:ts nådiga förslag om en årlig pension af 4,000 R:dr för distriktchefen i södra distriktet må af Riksdagen bifallas;

2:o) att aflöningen åt befälhafvaren för kustbevakningen i Skåne måtte bestämmas till 5,000 R:dr, deraf 3,500 R:dr såsom lön och 1,500 R:dr i tjenstgöringspenningar, jemte rätt till ersättning för resekostnader enligt 6:te klassen i gällande resereglemente;

3:o) att, på sätt Kongl. Maj:t föreslagit, aflöningen för tullfiskalen i södra distriktet må bestämmas till 2,000 R:dr, deraf 1,600 R:dr i lön och 400 R:dr i tjenstgöringspenningar; samt

4:o) att Riksdagen, jemte anmälan, att den icke haft något att anmärka i afseende å kostnaderna för den organisation, som af General-tullstyrelsen blifvit föreslagen att, vid indragning af distriktchefs-embetet i vestra distriktet, i stället för detta embete anordnas, måtte under åberopande af här ofvan angifna skäl i underdånighet anhålla, att Kongl. Maj:t, vid nuvarande distriktchefens i nämnda distrikt afgång, täcktes taga under förnyad omprövning, huruvida den föreslagna organisationen må finnas lämplig och tillfyllestgörande.

I afseende å aflöningsstaten i öfrigt har Kongl. Maj:t dels gillat General-tullstyrelsens förslag om indragning i uppgifven ordning af 1 kammarskrifvaretjenst vid tullkammaren i Stockholm, äfvensom åtskilliga vaktmästare-, kustvakt- och kustroddaretjenster i landsorten, samt om minskning med 700 R:dr uti ett för Stockholms tullbevakningsinspektion uppfördt anslag till en e. o. kammarskrifvare, dels förklarat sig anse vissa ifrågasatta förändrade anordningar vid tullkamrarne i Trelleborg, Carlstad och Söderhamn vara förtjente af bifall, dels funnit tullförvaltaretjensten i Kongelf kunna utan olägenhet indragas, hvilka samtliga indragningar och förändringar skulle, då de blifvit genomförda, föranleda en minskning i utgifter af 8,800 R:dr, dels ock till Riksdagens pröfning öfverlemnat en af föreståndaren för konfiskations-inspektors- och kassörs-kontoret i Stockholm gjord ansökning att, oaktadt han ej inom 1869 års utgång derom gjort anmälan, få på den nya staten ingå; men i betraktande af den utaf General-tullstyrelsen (pag. 10—13) lemnade utredning af de flera vid tullförvaltningen förekommande förhållanden, hvilka så väl i Sverige som i dess grannländer påkallade en större mångfald af lönekategorier inom samma tjenstegrader, äfvensom af hvad General-tullstyrelsen i öfrigt derom anfört, har Kongl. Maj:t icke funnit skäl frångå de allmänna grunder, i enlighet med hvilka de af Kongl. Maj:t för dess del godkända och vid sistförflutna tvänne riksdagar framlagda förslag till tullverkets aflöningsstat blifvit upprättade, hvaremot Kongl. Maj:t, som till ledning för Riksdagens blifvande beslut angående aflöningsanslagets hela belopp, låtit i öfverensstämmelse med nämnda grunder affatta ett detaljeradt förslag till sådan aflöningsstat, hvari ej mindre den ordinarie lönen än äfven tjenstgöringspenningarne för hvarje särskild befattning blifvit upptagna, ansett sig, med anledning af nästlidne Riksdags i ämnet gjorda framställning, böra ifrågasätta, om icke Riksdagen, med fastställande af de uppförda tjenstgörings-penningeanslagens samfällda belopp, ville ställa detsamma till Kongl. Maj:ts disposition, att för dermed afsedt ändamål, efter rörelsens vexlingar och deraf på ena eller

andra

andra stället föränderliga behof, användas, hvarigenom för framtiden kunde undvikas att för hvarje sådan mera tillfällig förändring i aflöningsvilkor, deraf pensionsrätten icke beror, påkalla Riksdagens särskilda pröfning.

I sammanhang härmed bör Utskottet anmäla dels tvänne inom Andra Kammaren väckta, till Utskottets behandling remitterade motioner (N:is 83 och 215), deruti Herr *Pehr Tjernlund* och Herr *Pehr Pehrsson* af anförda skäl föreslagit, att alla i rikets skärgårdar belägna tullstationer måtte indragas; dels ock en af Riksdagens sist församlade Revisorer (pag. 151) gjord anmärkning derom, att vid flera tullplatser, såsom Dalarö, Sandhamn, Furusund, Södertelje och Nyköping, uppbörden icke på långt när motsvarat förvaltningskostnaderna, i anledning hvaraf Revisorerne ifrågasatt, huruvida icke utgifterna vid nämnda tullplatser skulle genom vidtagande af lämpliga åtgärder kunna väsendtligen förminskas.

I afseende å denna anmärkning har General-tullstyrelsen uti afgifvet underdånigt utlåtande dels erinrat, att den i Nyköping af en aftagande handel och rörelse härflytande minskningen i tullintägt torde kunna anses vara af öfvergående beskaffenhet, samt att all den inskränkning i tullpersonal, som med hänseende till stadens stapelrätt vore möjlig, redan egt rum genom den enligt 1868 års utgiftsstat beslutade indragningen af en uppsyningsman, dels ock hvad angick de öfriga uppgifna tullplatserna erinrat, att, enär vid dem, såsom utgörande endast inloppsstationer till hufvudstaden, varuförtullning icke finge ega rum, utan den der fallande uppbörd hufvudsakligen bestode af fyr- och båkafgifter, som genom tullverket för särskildt med dem afsedt ändamål uppbäras och redovisas, vore ock, hvad Revisorerne jemväl medgifvit, uppenbart, att någon omkostnaderna uppvägande tullinkomst icke kunde vid dessa stationer påräknas. I mån som en mera frisinnad tull-lagstiftning kunnat tillåta minskning vid en eller annan af dessa inloppsstationer af der anställda bevakningspersonal, hade derom också redan i nåder förordnats, nemligen år 1866, af två vaktmästare och två roddare under Dalarö tullkammare samt af fyra vaktmästare vid Furusund, hvarförutan vid föreslagen reglering af tullverkets stater för år 1869 en sådan förändrad bevakningsanordning vid, bland andra, nu omförmälda inloppsstationer ifrågasatts, att omkostnaderna vid dem skolat komma att ytterligare i någon mån nedgå, men om hvilken anordning, såsom till verkställigheten beroende på förändring jemväl af gällande, i särskild tullförfattning intagna seglationsföreskrifter, funnits icke annorlunda än i sammanhang dermed böra definitivt beslutas, hvarföre, under afvaktan å i öfrigt nödig fullständigare omarbetning af berörda författning, måst med vidare omreglering af personalen och aflöningen vid dessa och öfriga inloppsstationer till en del af rikets städer anstå.

Redan uti underdånig skrifvelse af den 24 April 1867 anhöll Riksdagen, att Kongl. Maj:t måtte taga i nådigt öfvervägande, huruvida helt och hållet, eller med hvilka inskränkningar och undantag, skyldigheten för skeppare på inrikes gående fartyg och båtar att lägga till vid tullstation, belägen utanför destinationsorten, måtte kunna upphöra; och denna underdåniga ansökning blef, med skrifvelse af Herr Statsrådet och Chefen för Finans-departementet den 10 påföljde Maj, till General-tullstyrelsens yttrande öfverlemnad, jemte ett redan då på nådig pröfning beroende, år 1863 uppgjordt förslag till ny tullstadga, äfvensom, bland annat, en af Stadsfullmäktige i Göteborg gjord framställning om tillstånd för utrikes ifrån kommande fartyg att under vissa vilkor direkt uppsegla till nämnda stad.

Med hänseende till hvad General-tullstyrelsen i sitt i anledning af Revisorernas anmärkning afgifna utlåtande anfört och då frågan om inloppsstationernas indragning, enligt hvad ofvan är antydt, måste, efter behörig utredning, till pröfning förekomma i sammanhang med det redan länge förväntade förslaget till ny tullstadga, om hvars snara kompletterande vederbörande icke lära underlåta draga försorg, tillstyrker Utskottet,

5:o) att Herr Pehr Tjernlunds och Herr Pehr Pehrssons förevarande motioner må af Riksdagen lemnas utan afseende; och

6:o) att Revisorernas omförmälda anmärkning icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Utgifterna för kustbevakningen äro visserligen högst betydliga, men någon väsendtligare inskränkning deri torde icke vara möjlig, derest icke det kan lyckas vederbörande att, genom framkallande af en förändrad lagstiftning från Danska sidan, om ej omintetgöra, åtminstone betydligen försvåra tillfällena till den olofliga införsel af spritdrycker från Seland, som nu i stor skala bedrifves och till hvars hämmande en talrik bevakningspersonal på Skånska kusten är oundgängligen nödig; vid hvilket förhållande och enär de utaf sistlidne riksdag framställda anmärkningar emot förslaget till aflöningsstat synts Utskottet genom hvad General-tullstyrelsen i sitt underdåniga utlåtande (pag. 10—14) derom anfört vara nöjaktigt förklarade, hvarförutan, på sätt ofvan är omförmäldt, någon indragning af tjenstebefattningar jemväl egt rum, samt då Kongl. Maj:ts nådiga framställning om tjenstgöringspenninge-anslagens ställande till Kongl. Maj:ts disposition öfverensstämmer med den af sist församlade Riksdag i ämnet uttalade åsigt, får Utskottet, som ansett den af föreståndaren för konfiskations-, inspektors- och kassörskontoret i Stockholm sökta förmån att få på den nya staten ingå, lämpligen kunna honom medgifvas, nu tillstyrka,

7:o) att bemälde kontorsföreståndare må förklaras berättigad att på den nya staten ingå; och

8:o) att det nu framlagda förslaget till aflöningsstat måtte af Riksdagen godkännas såsom normalstat för tullverket, med rättighet för Kongl. Maj:t att tjenstgöringspenninge-anslagens samfällda belopp för dermed afsedt ändamål disponera.

I enlighet med sistlidna Riksdags derom gjorda framställning har Kongl. Maj:t jemväl funnit godt bifalla, att så kalladt ålderstillägg, der sådant förut till någon del ingått i ordinarie lönen, må från och med den nya statens trädande i kraft i sin helhet räknas till tjenstgöringspenningarne; dock att beslutet härom ej komme att vinna tillämpning emot redan anställde bevakningsbetjente, hvilka icke genom samma stat undfinge förbättrade löneförmåner och icke heller genom sina konstitutorial blifvit förbundna att underkasta sig en blifvande sådan stats bestämmelser.

Beträffande pensionsväsendet har Kongl. Maj:t föreslagit, att nuvarande pensionerings bestämmelser för tullverket måtte fortfarande tillämpas för den egentliga bevakningspersonalen, det vill säga för alla dem, som tillhöra kustbevakningen samt för den stationära tullbevakningen från och med lägsta eller roddaregraden till och med öfveruppsyningsmän, men att deremot af alla de till tullverket hörande öfriga embets- och tjenstemän såväl de, som genom tillämpning af den nya staten erhöllo ökad aflöning, som ock de, hvilka efter den dag, då ifrågavarande stat blefve af Kongl. Maj:t slutligen fastställd, i tullverkets tjenst antogos eller be-

fordrades, måtte förklaras icke ega anspråk på åtnjutande af pensionsrätt efter andra grunder i afseende på lefnadsålder och tjenstetid, än som för rikets civila tjenstemän i allmänhet äro bestämda.

Då äfven detta nådiga förslag torde få anses öfverensstämma med den åsigt, som legat till grund för sist församlade Riksdags i ämnet gjorda framställning, samt de befattningar, som fortfarande skulle blifva från de allmänna pensionsvilkoren undantagna, otvifvelaktigt äro af beskaffenhet, att påkalla en tidigare pensionsålder, tillstyrker Utskottet,

9:o) att hvad Kongl. Maj:t i fråga om pensionsvilkoren för tullverkets embets- och tjenstemän föreslagit måtte af Riksdagen godkännas.

Hvad slutligen angår det vid sistlidne riksdag från förslagsanslag till bestämdt anslag förvandlade belopp, som anvisats till pensionering utaf aflidne tulltjenstemäns och betjentes i fattigdom efterlemnade enkor och barn, har Kongl. Maj:t, churu den härtill i staten förut upptagna summa, 30,000 R:dr, under sednare åren icke behöft öfverskridas samt någon för statskassan nämnvärd tillökning deri icke heller för framtiden kan förutses komma att tagas i anspråk, likväl, på de af General-tullstyrelsen anförda skäl, funnit sig böra äska, att det härför erforderliga belopp fortfarande, såsom ända till innevarande år egt rum, måtte såsom förslagsanslag anvisas.

I afseende härå får Utskottet meddela, att, enligt det genom Kongl. Brefvet den 16 Februari 1833 stadfästade reglementet för pensioneringen å allmänna medel af tulltjenstemäns i fattigdom efterlemnade enkor och barn, jemfördt med Kongl. Brefvet den 3 December 1861, erhålla enkor och barn efter General-tullstyrelsens chef och ledamöter samt högre och lägre, General-tullstyrelsen underlydande tjenstemän, som i följd af verklig utnämning innehaft ordinarie lön på tullverkets stat och till dödstimman qvarstått på verkets aflönings- eller pensionsstat, pensioner af tullmedlen, när med lagligen upprättad bouppteckning eller vederbörandes officiela intyg styrkes, att mannens eller fadrens qvarlåtenskap icke lemnat så stor kapitalbehållning, att räntan deraf, beräknad till tre procent, uppgår till pensionens belopp. Pensionen bestämmes till vissa procent af den aflidne tjenstemannens vid tullverket sist innehafda lön, nemligen å lön öfver 4,500 R:dr till 4 procent, å lön från 4,500 till 1,500 R:dr till 5 procent och å lön från 1,500 till 600 R:dr till 6 procent, men för lön under 600 R:dr, oberoende af lönens belopp, till 36 R:dr. För son upphör rättigheten till pension, då han fyllt 21 år, men för dotter fortfar den intill dess hon träder i gifte. Om pensionär genom arf eller på annat sätt kommer i tillfälle att sig sjelf försörja indrages pensionen.

Då således pensionsvilkoren äro noggrannt bestämda, förefinnas icke någon anledning antaga, att pensionssumman, som under många år qvarstått vid ungefär samma belopp och nästlidna år utgjort 29,856 R:dr 4 öre, skulle kunna i någon väsendtlig mån öfverstiga hvad sist församlade Riksdag ansett sig böra för ändamålet afse, eller 30,000 R:dr, helst som den lägre personalen, hvars enkor och barn företrädevis äro föremål för denna pensionering, på sednare åren blifvit genom beslutade indragningar till antalet betydligt förminskad. Dessutom synes en till nedsättning i utgifterna ledande förändring af pensionsvilkoren lämpligen och utan obillighet kunna ega rum på det sätt, att pensionstiden för ogift dotter blefve för framtiden inskränkt till 25 års ålder. Vid sådant förhållande och då utgiftssumman, till följd af sjelfva utgifternas natur, alltid måste blifva obestämd, tillstyrker Utskottet,

10:o) att, — under förutsättning, att de nu gällande vilkoren för pensionering utaf aflidne tulltjenstemäns och betjentes i fattigdom efterlemnade enkor och barn varda, med den förändring för framtiden, att pensionsrätten för dotter upphör då hon uppnår 25 års ålder eller i gifte inträder, i öfrigt oförändrade bibehållna, — Riksdagen må medgifva, att anslaget för denna pensionering erhåller natur af förslagsanslag.

Till arfvoden för tullmåls behandling ingår i omkostnadsstatens anslag ett till 9,250 R:dr beräknadt förslagsanslag. I afseende härå bör Utskottet meddela, hurusom, jemlikt General-tullstyrelsens på Kongl. Brefvet den 7 Maj 1831 grundade cirkulär af den 29 påföljde Juni, är stadgadt, bland annat, att i Stockholm trenne af Rådstufvurättens ledamöter skola utgöra en särskild afdelning af Rådstufvurätt för upptagande af de frågor, som förut tillhört Sjötullsrätten derstädes; att en af dessa ledamöter skall, på vederbörande Hofrätts underdåniga förslag, erhålla ständigt nådigt förordnande att vara ordförande, men att deremot de tvänne öfriga ledamotsplatserna må kunna omvexla magistrats-ledamöterna emellan, i den ordning och för så lång tid, som Magistraten efter omständigheterna kan finna lämpligt att bestämma; att vid denna afdelning af Rådstufvurätten särskild tillförordnad notarie skall finnas; samt att årliga arfvoden för dessa tjenstemän böra af tullmedlen utgå med 400 R:dr för ordföranden, 250 R:dr för hvardera af de tvänne andra ledamöterna och 500 R:dr, allt Banko, skrifvarehjelp derunder inberäknad, till notarien. Uti öfriga rikets städer utgår deremot, jemlikt General-tullstyrelsens cirkulär den 21 April 1841 och Kongl. Brefvet den 6 April 1858, ersättningen för tullmåls behandling på det sätt att densamma beräknas till 10 R:dr Banko för hvarje med laga slut afhulpet rättegångsmål utöfver ett antal af sex årligen. Då nu, enligt hvad Utskottet inhemtat, tullmålens antal i Stockholm under nästlidet år endast utgjort sextioåtta och under de fem sista åren i medeltal uppgått till sjutiofyra, skulle det således leda till en jemförelsevis ej oväsendtlig besparing, om de i afseende på godtgörelsen för tullmåls behandling i öfriga städer gällande föreskrifter jemväl blefvo i fråga om Stockholm tillämpade; och då en sådan förändring icke torde kunna medföra några afsevärda olägenheter, hemställer Utskottet,

11:o) att Riksdagen måtte hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes tillse, huruvida icke ersättningen för tullmåls behandling vid Stockkolms Rådstufvurätt skulle kunna, till besparing i utgifterna, beräknas efter enahanda grunder, som i afseende å öfriga rikets städer äro i fråga om sådan ersättning gällande.

Beträffande de belopp, hvartill de särskilda aflönings- och utgiftsstaterna blifvit af Kongl. Maj:t beräknade, har Utskottet icke funnit annan anledning till anmärkning, än att, då den af Kongl. Maj:t beräknade slutsumman af dessa stater, 1,989,900 R:dr, torde böra höjas till det belopp af 1,990,000 R:dr, som redan vid behandling af Utskottets Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under Riksstatens Sjunde Hufvudtitel, blifvit af Riksdagen för tullstaten uppfördt, Utskottet af detta skäl ansett det i omkostnadsstaten ingående förslagsanslag till "diverse utgifter" böra med 100 R:dr förhöjas, eller från 9,946 R:dr 50 öre till 10,046 R:dr 50 öre, hvarigenom alltså omkostnadsstaten komme att uppgå till en summa af 173,546 R:dr 50 öre, deraf 99,296 R:dr 50 öre utgöra förslagsanslag; hemställande alltså Utskottet,

12:o)

12:o) att nedannämnda utgiftsstater måtte för år 1871 af Riksdagen fastställas till följande belopp, nemligen:

a) Ordinarie aflöningsstaten 1,290,413 R:dr 50 öre, deraf 390,380 R:dr utgöra tjenstgöringspenningar;

b) Öfvergångsaflöningsstaten 63,640 R:dr;

c) Öfvergångsstaten för uppbördsprovision, *förslagsanslag*, 60,000 R:dr;

d) Ålderstilläggsstaten, *förslagsanslag*, 87,000 R:dr;

e) Indragningsstaten, *förslagsanslag*, 96,600 R:dr;

f) Pensionsstaten för afskedade tjenstemän och betjente, *förslagsanslag*, 188,000 R:dr;

g) Pensionsstaterna för aflidne tjenstemäns och betjentes i fattigdom efterlemnade enkor och barn, *förslagsanslag*, 30,800 R:dr; och

h) Omkostnadsstaten 173,546 R:dr 50 öre, deraf 99,296 R:dr 50 öre äro *förslagsanslag*.

Stockholm den 7 April 1870.

På Stats-Utskottets vägnar:

Fredrik Alexander Funck.